

A. MEMÒRIA

1. INFORMACIÓ DE CARÀCTER GENERAL

1.1. FINALITATS D'AQUEST DOCUMENT

El Pla especial de Protecció i Catàleg de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic del municipi de Palau-solità i Plegamans es redacta amb la finalitat de dotar l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans d'un instrument de protecció dels diferents elements d'interès arquitectònic, històric, arqueològic.

Tal com es determina en l'article 1 de la Llei 9/1993, del 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català (en endavant LPCC), l'objecte de la Llei és la protecció, la conservació, l'acreixement, la investigació, la difusió i el foment del patrimoni cultural català; per tant, aquest Pla especial de Protecció i Catàleg dóna compliment a aquesta Llei en l'àmbit del terme municipal de Palau-solità i Plegamans.

En l'article 1.2 de la LPCC disposa que el patrimoni cultural català està integrat per tots els béns mobles i immobles relacionats amb la història i la cultura de Catalunya, que per llur valor històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, bibliogràfic, científic o tècnic que mereixen una protecció i una defensa especial, de manera que puguin ésser gaudits pels ciutadans i puguin ésser transmesos en les millors condicions a les generacions futures.

Per tant, aquest document pretén formalitzar i concretar tot el patrimoni arquitectònic i arqueològic seguint les prescripcions de la Llei en el context municipal de Palau-solità i Plegamans, i completant amb aquests elements del municipi el Patrimoni Cultural Català.

1.2. OBJECTIUS DEL PLA

L'objectiu principal d'aquest Pla Especial de Protecció i Catàleg és la preservació de tots els elements amb un cert interès històric, artístic, escultòric, arqueològics i arquitectònic del municipi de Palau-solità i Plegamans, i d'aquesta manera incloure'ls en el Patrimoni Cultural Català.

No obstant les finalitats d'aquest document són, a més, les següents:

- Preservar per a les generacions futures els llegats arquitectònics històrics artístics i arqueològics reflectits en el Catàleg mitjançant la necessària protecció.
- Establir i fomentar les mesures i actuacions públiques i privades necessàries per a dur a terme el compliment de les determinacions específiques d'aquest Pla.

- Graduar els diferents nivells de protecció de manera adequada als elements d'interès, tenint en compte si es tracta de peces individuals, elements parcials d'immobles, conjunts històrics,
- Regular la utilització dels elements catalogats, a fi de mantenir-los socialment i econòmicament actius, conformant un bé patrimonial de la comunitat.
- Establir la normativa tècnica i condicions específiques que hauran de satisfer les intervencions que es duguin a terme en els elements catalogats i els seus entorns.
- Establir el règim sancionador per corregir les infraccions que es realitzin contra les prescripcions del Pla.
- Regular les formes de participació supervisió col·laboració i ajuts de l'Ajuntament pel que fa al compliment de les normes que s determinen al Pla per als elements catalogats, tant si son de propietat privada com pública.
- Regular la tramitació a seguir per a la inclusió de nous elements al Catàleg o per a l'exclusió dels que formen part d'ells, així com a la redacció de plans específics per al desenvolupament urbanístic dels conjunts.

1.3. INICIATIVA DEL PLA ESPECIAL I CATÀLEG

La iniciativa de redactar aquest Pla Especial de Protecció i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic del municipi de Palau-solità i Plegamans és de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans, amb la finalitat, tal com s'ha esmentat anteriorment de protegir i mantenir en tot moment els elements dignes d'estar inclosos en el Patrimoni Cultural Català.

En general tots els Ajuntaments, i en concret l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans ha de vetllar per la integritat del Patrimoni Cultural Català, tant públic com privat, situat en el seu terme municipal, i per la protecció, la conservació, l'acreciment, la difusió i el foment d'aquest patrimoni, com també estimular la participació de la societat en la tasca de protecció (LPCC, art. 3.1).

1.4. ÀMBIT DEL PLA ESPECIAL I CATÀLEG

L'àmbit d'aplicació d'aquest Pla Especial de Protecció i Catàleg és el del terme municipal de Palau-solità i Plegamans.

2. ANTECEDENTS

2.1. MARC NORMATIU GENERAL

La protecció, la conservació, l'acreixement, la investigació i la difusió del coneixement del patrimoni cultural és una de les obligacions fonamentals que tenen els poders públics.

La Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'article 9 de l'Estatut d'autonomia i sens perjudici de les competències que l'article 149.1.28 de la Constitució assigna a l'Estat, té competència exclusiva en aquesta matèria.

D'acord amb l'article 66.3 del Text refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 1/2003, de 28 d'abril, el municipi té competències pròpies, entre d'altres, en matèria de patrimoni històric-artístic.

Els ajuntaments, per tant, exerceixen aquesta competència en el marc de la legislació de règim local i en el de la legislació de patrimoni cultural.

La LPCC regula tres categories de protecció, comunes a béns mobles, immobles i immaterials: els béns culturals d'interès nacional, els béns catalogats i la resta de béns integrants de l'ampli concepte de patrimoni cultural.

D'acord amb la competència reconeguda pel Tribunal Constitucional en la Sentència 17/1991, s'atribueix al Govern de la Generalitat la facultat de declarar els béns culturals d'interès nacional, la categoria de protecció de major rang, que es correspon amb la dels béns d'interès cultural definida per la *Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español*

La Llei crea una segona esfera de protecció dels béns del patrimoni cultural de menor rellevància, els béns catalogats, els instruments de protecció i de control dels quals recauen principalment en els municipis.

Aquesta figura es denomina béns culturals d'interès local. En relació amb els béns immobles d'interès nacional, la Llei regula diferents figures de protecció, en funció de la tipologia del bé. Els béns immobles d'interès local no només poden ésser catalogats en el marc d'aquesta Llei, sinó que també s'esmenten els mecanismes de protecció regulats per la legislació urbanística.

La Llei conté també una regulació addicional del patrimoni arqueològic, que presenta la introducció dels espais de protecció arqueològica.

2.2. CATEGORIES DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL

Efectivament, la LPCC regula les següents categories de protecció o de classificació dels elements inclosos en el patrimoni cultural català:

- Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)
- Béns Culturals d'Interès Local (BCIL)
- Els restants béns integrants del Patrimoni Cultural Català.

2.2.1. Béns Culturals d'Interès Nacional (Béns declarats)

La LPCC determina en l'article 7, els béns més rellevants del patrimoni cultural català, tant mobles com immobles, que han d'ésser declarats d'interès nacional.

Segons aquest article, els béns immobles es classifiquen en:

- a) Monument històric: construcció o altra obra material produïda per l'activitat humana que configura una unitat singular.
- b) Conjunt històric: agrupament de béns immobles, continu o dispers, que constitueix una unitat coherent i delimitable amb entitat pròpia, encara que cadascun individualment no tingui valors rellevants.
- c) Jardí històric: espai delimitat que és fruit de l'ordenació per l'home d'elements naturals i que pot incloure estructures de fàbrica.
- d) Lloc històric: paratge natural on es produeix un agrupament de béns immobles que fan part d'una unitat coherent per raons històriques i culturals a la qual es vinculen esdeveniments o records del passat, o que contenen obres de l'home amb valors històrics o tècnics.
- e) Zona d'interès etnològic: conjunt de vestigis, que poden incloure intervencions en el paisatge natural, edificis,...

I aquells béns mobles que poden ésser declarats d'interès nacional de manera singular com element o com a col·lecció.

Per altra banda, l'article 46 de la LPCC ens determina el concepte de patrimoni arqueològic, i ens concreta en el seu apartat 1 que, els béns mobles i immobles de caràcter històric per a l'estudi dels quals cal utilitzar metodologia arqueològica integren el patrimoni arqueològic català, així com els elements geològics i paleontològics relacionats amb l'ésser humà i amb els seus orígens i antecedents.

Per tant sembla que, la mateixa llei en aquest article, ens proporciona o més aviat afegeix dos terminologies noves en la classificació dels béns que poden ésser declarats interès nacional:

- f) Zona d'interès arqueològic.
- g) Zona d'interès paleontològic.

La declaració de béns culturals d'interès nacional ha d'ésser acordada pel Govern de la Generalitat, a proposta del conseller de Cultura, i requereix la incoació d'ofici d'un expedient per l'Administració de la Generalitat o bé a instància d'una altra administració pública o de qualsevol persona física o jurídica.

2.2.2. Béns Culturals d'Interès Local (Béns catalogats)

Segons l'article 15 de la LPCC, els béns integrants del patrimoni cultural català que, tot i llur significació i importància, no compleixin les condicions pròpies dels béns culturals d'interès nacional, han d'ésser inclosos en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català.

Tots aquests béns catalogats com a Béns Culturals d'Interès Local es classificaran igual que els béns declarats, distingint-se els béns mobles i immobles, i classificant-se aquest últims en:

- a) Monument històric.
- b) Conjunt històric.
- c) Jardí històric.
- d) Lloc històric.
- e) Zona d'interès etnològic.
- f) Zona d'interès arqueològic.
- g) Zona d'interès paleontològic.

La inclusió de béns mobles en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català es fa per resolució del conseller de Cultura. Els béns mobles poden ésser catalogats singularment o com a col·lecció.

La catalogació de béns immobles s'efectua mitjançant llur declaració com a béns culturals d'interès local.

La competència per a la declaració de béns culturals d'interès local, ja sigui de titularitat pública com privada, correspon al ple de l'ajuntament, en els municipis de més de cinc mil habitants, i al ple del consell comarcal, en els municipis de fins a cinc mil habitants.

L'acord de declaració d'un bé cultural d'interès local ha d'ésser comunicat al Departament de Cultura, perquè en faci la inscripció en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català.

La declaració d'un bé cultural d'interès local únicament es pot deixar sense efecte si se segueix el mateix procediment prescrit per a la declaració i amb l'informe favorable previ del Departament de Cultura.

Tota catalogació de béns immobles ha de contenir els jaciments arqueològics del terme municipal que han estat declarats espais de protecció arqueològica.

2.2.3. El restants béns integrants del Patrimoni Cultural Català

La Llei determina que a més dels béns culturals d'interès nacional (BCIN) i dels béns catalogats (BCIL), integren també el patrimoni cultural català els béns mobles i immobles que, tot i no haver estat objecte de declaració ni de catalogació, reuneixen els valors descrits en l'article 1 de la LPCC. Aquests valors són fonamentalment històrics, artístics, arquitectònics, arqueològics, paleontològics, etnològics, documentals, bibliogràfics, científics i tècnics; i la classificació d'aquests béns serà la mateixa que els béns declarats i catalogats:

- a) Monument històric.
- b) Conjunt històric.
- c) Jardí històric.
- d) Lloc històric.
- e) Zona d'interès etnològic.
- f) Zona d'interès arqueològic.
- g) Zona d'interès paleontològic.

En tot cas, formen part també del patrimoni cultural català els béns mobles següents, tal com es determina en l'article 18 de la mateixa Llei:

- a) Les col·leccions i els exemplars singulars de zoologia, botànica, mineralogia i anatomia i els objectes d'interès paleontològic.
- b) Els béns que constitueixen punts de referència importants de la història.
- c) El producte de les intervencions arqueològiques.
- d) Els béns d'interès artístic.
- e) El mobiliari, els instruments musicals, les inscripcions, les monedes i els segells gravats de més de cent anys d'antiguitat.
- f) El patrimoni etnològic mòbil.
- g) El patrimoni científic, tècnic i industrial mòbil.
- h) El patrimoni documental i el patrimoni bibliogràfic.

Els Ajuntaments o Consells Comarcals, per mutu propi o a proposta d'altres institucions o entitats públiques o privades, qui en sol·licitin al Departament de Cultura la inscripció d'aquests elements en el Patrimoni Cultural Català.

2.2.4. El Patrimoni Arqueològic i Paleontològic Català

Per definició, tots els béns immobles de caràcter històric, per a l'estudi dels quals cal utilitzar metodologia arqueològica (tant en el subsòl com a les parts aèries), integren el patrimoni arqueològic català. Aquesta definició afecta, doncs, elements declarats BCIN, BCIL i en general a tots els integrants dels béns del Patrimoni Cultural Català.

Segons aquest concepte, hi són d'aplicació la LPCC, en el capítol IV del títol segon (art. 46-53), i tots els apartats de la LUC que fan referència a immobles, nuclis i llocs històrics i arqueològics, i el Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (Decret 78/2002, de 5 de març, de la Generalitat de Catalunya), També cal tenir en compte el que estableix la Ley de patrimonio histórico español 16/1985 a l'art. 44, referit a titularitat dels descobriments arqueològics.

Els espais de protecció arqueològica són definits per la LPCC (ar.49). La protecció de les àrees o restes arqueològics és regulada especialment per la LUC (art. 9.3 i art. 34.5).

2.3. PROTECCIÓ VIGENT DEL PATRIMONI CULTURAL

En l'actualitat hi ha una sèrie d'elements en el municipi de Palau-solità i Plegamans que ja estan protegit i que, per tant, es troben inclosos en el Patrimoni Cultural Català.

Alguns d'aquests han estat declarats com a BCIN pel *Decreto* de 22 d'abril de 1949 i pel *Decreto* 571/1963 de 14 de març, i d'altres han estat catalogats i/o protegits per la Disposició addicional primera de la LPCC.

Algun d'ells ha estat protegit repetidament, però evidentment, el seu nivell de protecció en l'actualitat és el més alt entre els que ha estat considerat; i per tant, aquest Pla Especial i Catàleg mantindrà el nivell de protecció que presenten aquests elements actualment.

En matèria d'exclusions, l'única que es materialitza és la del paratge de la Plaça de l'Alzina de Can Padró, que per tant no mantindrà la seva protecció de BCIL, i no tindrà en aquesta proposta de catàleg cap nivell de protecció; ja que, l'element que en definitiva s'estava protegit era l'antiga Alzina que fa uns anys es va morir. Tot i que, hi ha una voluntat municipal clara de preservar el record, el simbolisme, i la memòria popular d'un paratge o un espai urbà, i així ho demostra la plantació d'una nova alzina, resulta evident que l'element a conservar era l'antiga alzina amb unes característiques importants com element vegetal, i per tant, no té cap sentit de conservar aquesta protecció.

Per altra banda, aquest Pla Especial de Protecció i Catàleg és només del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic, i per tant, els elements vegetals tampoc tindrien lloc en aquest document.

Aquests elements que ja tenen actualment un nivell de protecció són els següents:

Elements arquitectònics

- 01 Castell de Plegamans.
BCIN Protegit pel Decret de 22 d'abril de 1949.

*Castell de Plegamans.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 02 Capella o ermita de Santa Magdalena de Palau del Vallès.
BCIN Protegit pel Decret de 22 d'abril de 1949.

*Ermita de Santa Magdalena i Comanda Templera.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.

*Santa Magdalena (vila romana).
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 03 Ca n'Estudis (Habitatge modernista).
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 04 Sindicat.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 05 Colegio Santo Angel Custodio (Escoles Nacionals de la Carrerada) .
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 06 Església Parroquial de Santa Maria de Palau Solità.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 07 Can Cladelles.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 08 Ca l'Aiguader. Sant Roc .
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 09 Can Gordi. La Granja.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 10 Can Cortés.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 11 Can Riera.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 12 Can Ral.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 13 Ca l'Abundàncies. Cal Carreter.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 14 Can Maiol.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 15 Can Duran.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.

- 16 Casa Folch.
Protegit per Acord plenari de 24 d'abril de 2008

Elements escultòrics i ornamentals

- 17 Escut de Can Puigoriol.
BCIN Protegits pel Decret 571/1963 de 14 de març .
- 18 Escut de la Família Plegamans a Ca l'Abundàncies.
BCIN Protegits pel Decret 571/1963 de 14 de març.
- 19 Escut del Llinatge Falguera o Folguera a Can Falguera.
BCIN Protegits pel Decret 571/1963 de 14 de març.

Elements vegetals i jardins

- 20 Jardí de la Casa Folch.
Protegit per Acord plenari de 24 d'abril de 2008
- 21 Paratge de la Plaça de l'Alzina de Can Padró.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.

Elements i restes arqueològiques

- 22 Menhir .
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 23 Forn del Vidre.
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 24 Entorn de Can Riera (restes vil.la romana)
BCIL Protegit per aplicació de la Disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del PCC.
- 25 * Restes de la Comanda Templera de Palau del Vallès
BCIN Protegit pel Decret de 22 d'abril de 1949.

Conjunts històrics

- 26 Conjunt del nucli de La Sagrera.
Protegit segons PE de Protecció del Sector de la Parròquia de Santa Maria
Aprovació 12-2-2002 / Public. aprov. definitiva 12-4-2002 / Públic normes DOGC 26-11-2007.

* nota: alguns elements tenen més d'un grau o nivell de protecció; i per tant, s'ha considerat que presenten el grau més alt que se'ls hi ha donat.

2.4. INVENTARIS DEL PATRIMONI CULTURAL

Per altra banda, el present Pla Especial ha tingut com a punt de partida l'Inventari del Patrimoni Cultural de Palau-solità i Plegamans elaborat per la Diputació de Barcelona l'any 2002; i l'Inventari elaborat pel Patrimoni Cultural Immoble i Arqueològic de Catalunya de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya l'any 2006.

2.4.1. Inventari del Patrimoni de la Diputació

L'inventari del Patrimoni local de la Diputació de Barcelona presenta un total de 76 elements. La majoria d'aquests s'han incorporat en el present Pla Especial, a excepció d'alguns; per considerar que no tenien la suficient entitat o valor històric, artístic, arquitectònic; per contrastar la desaparició i/o enderroc d'aquest; així com, per no tenir cabuda a aquest Pla especial de Protecció i Catàleg que només es dels elements arquitectònics i arqueològics.

Per aquesta raó s'ha eliminat Can Miqueló, per comprovar que aquest element es va enderrocar fa uns anys, i per tant, la desaparició d'aquest comporta la no inclusió de l'element en el Catàleg.

Per altra banda, no s'ha inclòs la Font del Rector per considerar que no tenia la suficient entitat o valor històric, artístic i arquitectònic; encara que, aquesta font queda inclosa dins dels conjunt històric de La Sagrera.

Tampoc s'ha inclòs l'Alzina, ja que aquesta ha desaparegut; i per altra banda, com element vegetal no té cabuda a aquests Pla especial de Protecció i Catàleg, que només és dels elements arquitectònics i arqueològics.

Tampoc s'han inclòs altres elements com poden ser la "Llegenda de la Pedra Llarga", el "Lledoner", el "Museu Parroquial" i l'"Arxiu Municipal", que evidentment poden formen part del Patrimoni Cultural de Palau, però no del Catàleg de béns arquitectònics i arqueològics.

Els elements integrats en l'inventari de la Diputació son el següent:

- 01 Ca l'Abundàcies
- 02 Ca l'Aiguader
- 03 Ca n'Arimón
- 04 Can Basoli (Can Viola)
- 05 Can Boada Nou
- 06 Can Boada Vell
- 07 Can Boter
- 08 Can Burguès
- 09 Can Cerdà
- 10 Can Cladelles
- 11 Can Cortès
- 12 Can Duran
- 13 Can Falguera
- 14 Can Gordi
- 15 Can Grau
- 16 Cal Joan Sastre
- 17 Can Maiol
- 18 Can Malla
- 19 Can Miqueló
- 20 Can Padró
- 21 Can Patà
- 22 Can Puigoriol
- 23 Can Ral
- 24 Can Riera
- 25 Can Sidro
- 26 Can Sorts

- 27 Can Torrents
- 28 Can Valls
- 29 Can Viola (Cal Retxe)
- 30 Masia del Forn del Vidre
- 31 Masia de l'Hostal del Fum
- 32 Can Parera
- 33 Can Planes
- 34 Església de Sant Genís
- 35 Capella Romànica de Sant Genís
- 36 Església Parroquial de Santa Maria de Palau-solità
- 37 Capella Templera de Santa Magdalena o Comanda de Palau
- 38 Can Duran (ampliació modernista)
- 39 Casa Manén
- 40 Ca l'Oromí
- 41 Casa Folch
- 42 Casa Luján "Los Cipreses"
- 43 Castell de Plegamans
- 44 Sindicat
- 45 Bòbila de Can Duran
- 46 Menhir de Can Tarragona/Can Gibert
- 47 Menhir de la Pedra Llarga
- 48 Jaciment de Palau-solità
- 49 Jaciment de la Barriada de La Sagrera / Urb. Can Jan
- 50 Jaciment de Serra de Can Valls/ Barranc de l'home mort
- 51 Jaciment de Can Catxo / Cal Mas
- 52 Jaciment de la Urb. El Castell
- 53 Jaciment de la Barriada de Montjuïc
- 54 Jaciment de Puighebreuada
- 55 Jaciment del Bosc Gran
- 56 Jaciment de Can Duran
- 57 Jaciment de La Serra de Ca l'Arimon
- 58 Jaciment de Cal Samarruga
- 59 Jaciment de Can Boada Vell
- 60 Font de Can Cerdà
- 61 Font de Can Pujol
- 62 Font del Rector
- 63 Font de Sant Roc
- 64 Llegendes de la Pedra Llarga
- 65 Alzina
- 66 Lledoner
- 67 El Molí
- 68 Museu Parroquial
- 69 Arxiu Municipal
- 70 Escoles Velles
- 71 Edifici de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans
- 72 Casa Modernista
- 73 Jaciment de La Sagrera
- 74 Jaciment de la Riera de Sentmenat
- 75 Jaciment de Can Clapés
- 76 Jaciment de Can Gibert

2.4.2. Inventari del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya

L'inventari del Patrimoni Cultural Immoble i Arqueològic de Catalunya de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya elaborat l'any 2006, presenta un total de 75 elements, classificats en dos apartats:

- Inventari del Patrimoni Immoble de Catalunya
- Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya

El llistat d'aquests elements és el següent:

Inventari del Patrimoni Immoble de Catalunya

- 01 Castell de Plegamans
- 02 Santa Magdalena. Comanda de Palau
- 03 Escut de la Família Plegamans a Ca l'Abundàncies
- 04 Escut del Llinatge Falguera o Folguera a Can Falguera
- 05 Església Parroquial de Santa Maria de Palau Solità
- 06 Església Parroquial de Sant Genís de Plegamans
- 07 Ca l'Aiguader
- 08 Can Cortés
- 09 Masia Can Duran
- 10 Can Duran
- 11 Can Sords
- 12 Can Riera
- 13 Can Ral
- 14 Can Padró
- 15 Can Gordi. La Granja
- 16 Capella de Sant Genís
- 17 Can Miqueló
- 18 Can Mayol
- 19 Can Grau
- 20 Masia Forn del Vidre
- 21 Can Falguera
- 22 Can Puig-Oriol
- 23 Can Cladelles
- 24 Ca l'Abundàncies
- 25 Can Cerdà
- 26 Ca n'Arimón
- 27 Can Boada Vell
- 28 Can Malla
- 29 Can Torrents
- 30 Masia de l'Hostal del Fum
- 31 Can Boter
- 32 Can Planes
- 33 Can Valls
- 34 Carrer de Dalt
- 35 Can Salvà. Can Oromí
- 36 Casa Lujan. Los Cipreses
- 37 Casa Folch
- 38 Ca n'Estudis
- 39 Escoles Nacionals de la Carrerada
- 40 Cementiri de Palau-solità
- 41 Sindicat
- 42 El Molí
- 43 Xemeneia de la Bòbila de Can Duran
- 44 Font de Sant Roc

Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic

- 45 Palau Solitar
- 46 Barriada de La Sagrera. Urbanització Can Jan
- 47 Serra de Can Valls. Barranc de l'Home Mort.
- 48 Can Catxo. Cal Mas
- 49 Urbanització El Castell
- 50 La Pedra Llarga
- 51 Riera de Sentmenat a prop de Can Clapers
- 52 Can Gibert. Can Tarragona.
- 53 Barriada de Montjuïc
- 54 Can Clapés
- 55 Puighebreuada
- 56 Bosc Gran
- 57 Can Duran
- 58 Ca l'Arimón
- 59 La Sagrera

- 60 Cal Samarruga
- 61 Can Boada Vell
- 62 Capella de Santa Magdalena
- 63 Can Burgués
- 64 Can Ral
- 65 Plana d'en Ral i Camp de les Dones
- 66 Vil·la Romana de Can Riera
- 67 Mas Tres Pins. Can Costa Nou.
- 68 Via Augusta
- 69 Barriada de Can Maiol
- 70 Can Periquet
- 71 Can Figueres (prop de Can Torrents)
- 72 Barriada de Can Falguera
- 73 Can Planes
- 74 Can Gordi
- 75 Passatge de la Sagrera nº 2

A l'igual que l'inventari de la Diputació, aquest inventari de la Generalitat ha estat un instrument de referència molt important a l'hora d'elaborar el present Pla Especial i Catàleg, i determinar els elements a protegir definitivament.

Pràcticament tots els elements d'aquest inventari s'han incorporat en el present Pla Especial i Catàleg, a excepció de Can Miqueló, ja que aquesta casa es va enderrocar fa una anys.

Per altra banda, les àrees arqueològiques que venen determinades en l'inventari , després d'haver parlat amb els tècnics del Departament de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, s'han incorporat totes en aquest document; si menys no, amb canvis de noms, i en alguns casos incorporant en un sola àrea varis jaciments arqueològics, justificant-se en la seva proximitat o per intuir que son el mateix.

3. PROPOSTA

3.1. PROCEDIMENT PER DETERMINAR LA PROPOSTA DE CATÀLEG

El catàleg és el resultat d'un estudi acurat i de recopilació de dades realitzada a partir de les preexistències actuals així com de tota la documentació que s'ha obtingut de cada un dels elements.

3.1.1. Criteris de preselecció dels elements catalogats

Per confeccionar la llista del catàleg i elaborar les fitxes descriptives de cada un es va partir del llistat d'elements incorporats al planejament vigent, posteriorment catalogats BCIN per la Disposició addicional primera de la LPCC. Així mateix s'han tingut en compte els elements declarats BCIN, pels *Decretos* de 22 d'abril de 1949 i de 14 de març de 1963.

Per altra banda, aquesta selecció dels elements va quedar incrementada per l'Inventari del Patrimoni Cultural elaborat per la Diputació de Barcelona a l'any 2002, l'Inventari del Patrimoni Cultural realitzat per Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya de l'any 2006, i per les fitxes confeccionades pel Servei del Patrimoni del Departament de Cultura de la Generalitat.

Finalment, durant el transcurs dels treball de camp, en el procés de confecció d'aquest Catàleg, i després d'un anàlisi exhaustiu del patrimoni de Palau, s'han d'incorporat altres elements que no formaven part d'aquests inventaris previs, per creure i considerar que tenen la suficient entitat o valor històric, artístic i arquitectònic per formar part del Patrimoni Català.

Per tant, la relació dels béns catalogats inclosos en aquest Pla especial i Catàleg és el resultat d'una selecció sobre un ampli llistat inicial extret de les fonts esmentades, majoritàriament de naturalesa pública i exhaustivament documentada.

3.1.2. Metodologia de treball

La finalitat última del Pla especial i Catàleg és concretar els elements a protegir degut a les seves qualitats i aconseguir la seva protecció.

Amb aquesta finalitat s'ha dut a terme les següents tasques:

- Reconeixement general del territori, espais urbans i rurals: treball de camp.
- Anàlisi i comprovació de les fitxes dels inventaris.
- Estudi de les dades de les obres catalogades.
- Control dels emplaçaments i verificació de les finques segons cadastre.
- Visites exteriors i interiors dels edificis i dels elements.

- Actualització fotogràfica, reportatge actual dels elements catalogats
- Anàlisi d'altres planejaments i sistemes de catalogació.
- Disseny de les fitxes de treball i inventari.

3.1.3. Criteris emprats per a la selecció definitiva del Catàleg

Els criteris que s'han seguit per tal de confeccionar definitivament el catàleg són fonamentalment els següents quatre:

- Valor intrínsec de l'element
- Estat de conservació i manteniment
- Relació amb l'entorn
- Incidència de l'ordenació prevista al planejament vigent

a) Valor intrínsec de l'element

El valor intrínsec de l'element es determina per la juxtaposició dels conceptes associats a la seva tipologia, la història, la notabilitat artística, arquitectònica i arqueològica. Aquest concepte és en definitiva una valoració de les seves característiques.

A la fitxa de cada element tots aquest paràmetres o conceptes s'utilitzen, per tal de valorar l'element.

La tipologia permet classificar el patrimoni edificat com a síntesi del coneixement de la ciutat al llarg de la història. El seu estudi comporta la definició dels elements i trets característics que conformen cada grup, i aquests són els elements de criteri a l'hora de definir l'abast i tipus de protecció.

La història situa el bé catalogat en el marc de l'evolució urbana, arquitectònica, cultural i artística, i ajuda a explicar uns fets físics que isoladament no tindrien cap explicació ni transcendència pel patrimoni de la ciutat. La història urbana és l'encarregada d'anar destriant els motius pels quals uns elements determinats han estat els configuradors i característics de la construcció de la ciutat. El coneixement històric incideix en la pròpia memòria de l'edifici ja que el valor patrimonial en ocasions ve donat per la significació del mateix dins la tradició local, pel costum de desenvolupar-hi una determinada activitat, o pels esdeveniments que s'han realitzat al llarg de la història.

Per altra banda, s'estableix una relació totalment vinculant entre la història i l'arqueologia, ja que tots els edificis o elements són jaciments d'una civilització, que ens explica una forma de viure, una forma de construir i de fer ciutat.

Un altre criteri seleccionador és el que valora la qualitat artística de l'edifici o la seva notabilitat constructiva. En aquest apartat es podrien englobar molts conceptes; uns més empírics, que permeten valorar com s'ha resolt tècnicament la construcció, l'anàlisi del sistema constructiu, l'avenç tecnològic,...; i d'altres més artístics, d'interès

arquitectònic, pictòric i escultòric..., que moltes vegades determinen una imatge concreta i singular.

b) Estat de conservació i manteniment

L'estat de conservació dels elements i construccions és moltes vegades un punt a tenir en compte a l'hora de determinar la conservació, o no, d'aquest. En moltes construccions si no es fa un cert manteniment al llarg dels anys, s'acaben deteriorant, i en molts casos poden esdevenir irrecuperables tècnicament i/o pel cost que això comporta.

c) Relació amb l'entorn

La localització constitueix un paràmetre que valora una edificació en tant pertany a un indret determinat. La situació d'un element és un aspecte totalment determinant, que influeix molt en la selecció dels béns. En aquest apartat s'ha de diferenciar la posició que ocupa un element arquitectònic, amb la situació en un context determinat; és a dir, que un element pot ser positiu que destaquï per sobre un conjunt o un territori (esdevé un element simbòlic), o que sigui positiu el fet que formi part d'un conjunt homogeni.

Aquest apartat, de localització de l'element, pot justificar en molts casos si és oportú que s'inclouï dins del Patrimoni Cultural o bé que s'exclouï del catàleg només pel fet de formar part d'un municipi o un altre. Cada municipi presenta unes qualitats artístiques i patrimonials molt diferents, i per tant en molts casos tindria sentit de catalogar algun element arquitectònic en un municipi, que en molts d'altres seria impensable, aquest esdevé el fet diferencial local de caràcter municipal.

d) Incidència de l'ordenació prevista al planejament vigent

Per últim, un darrer criteri a considerar respon a la incidència que pot tenir qualsevol element en el catàleg amb la normativa urbanística. Cal tenir present, en aquest sentit, que s'ha d'acomplir el règim urbanístic vigent o modificar-lo on sigui necessari pels procediments previstos, per tal de fer compatible l'edifici catalogat amb el planejament, cosa que possiblement comportarà alguna modificació del planejament o la incorporació de modificacions en el nou planejament general.

3.2. DOCUMENTACIÓ QUE INCORPORA EL PE I CATÀLEG

Aquest Pla Especial de Protecció i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic incorpora la documentació següent:

- Memòria descriptiva i justificativa
- Normativa urbanística
- Gestió Urbanística (Estudi econòmic financer)
- Annex. Llistat d'elements catalogats
- Documentació gràfica
 - o Plànol d'informació dels elements actualment protegits
 - o Plànols de proposta del PE i Catàleg
 - o Fitxes dels elements del catàleg

3.2.1. Fitxes del Catàleg

El catàleg del patrimoni arquitectònic del municipi de Palau-solità i Plegamans està format per 112 fitxes que identifiquen, descriuen i valoren cadascun dels elements arquitectònics, conjunts històrics i àrees arqueològiques, amb un especial valor a destacar i regular.

Les fitxes expressen de forma clara i suficient els diferents elements del Catàleg del Patrimoni arquitectònic i arqueològic del municipi.

Aquestes fitxes queden dividides en tres grups:

- Les fitxes de patrimoni arquitectònic
- Les fitxes de conjunts històrics
- Les fitxes del patrimoni arqueològic.

Dins del primer grup de Patrimoni arquitectònic, les fitxes es classifiquen segons si són edificis singulars, edificis religiosos, masies i cases rurals, edificis d'habitatges, elements arquitectònics singulars o elements arquitectònics documentats.

Cada fitxa consta d'una sèrie de pàgines que combinen una part gràfica i una altra escrita dissenyades per documentar l'element, localitzar-lo, descriure'l i catalogar-lo segons sigui necessari. El format d'aquestes pàgines es va repetint constantment per cada element a excepció d'algun cas en particular, com són els elements arquitectònics singulars i els documentats que l'explicarem més endavant.

Els elements arquitectònics amb les tipologies d'edificis singulars, religiosos, masies i cases rurals i d'habitatges presenten tots el mateix tipus de fitxa, formada per quatre pàgines.

La primera pàgina, que manté la mateixa estructura per a tots els elements, queda dividida en quatre parts iguals, disposant-se en el primer quadrant la part escrita, i en els altres tres la part gràfica. Aquesta primera pàgina s'encarrega fonamentalment de localitzar l'obra mitjançant les dades d'identificació i de manera gràfica a través del plànol d'emplaçament, el fotoplànol i la imatge identificativa. Per tant, de manera molt clara i esquemàtica es situa l'obra i/o element en l'espai, en l'època o estil al que pertany, fent una breu descripció de l'ús tant l'original com l'actual. També determina la classificació i qualificació urbanística i la protecció existent, així com el tipus de propietat (privada o pública) i el número de referència cadastral.

La segona pàgina pot constar d'una columna escrita i de sis fotografies que van definint i aportant informació sobre les característiques de l'element en qüestió, o de dues columnes escrites i tres fotografies; segons la major o menor informació de cada un dels elements, es realitzarà un model o un altre.

En aquestes pàgines es tracten dos apartats complementaris: la descripció general i les característiques de l'element en qüestió, i la cronologia de notícies històriques. Comença per la seva situació referint-se de manera molt simple a l'estat de l'entorn immediat i proper i la seva accessibilitat. També es concentra en fer una breu descripció de l'element i de la tipologia a la que pertany, dividint la resta d'informació en parts més específiques de l'edifici com són: l'estructura, la coberta, la façana i l'interior. L'explicació s'enriqueix i es complementa en molts casos, amb el segon apartat dels fets històrics relacionats amb l'edifici en qüestió.

La tercera pàgina comparteixen un mateix format, que consta d'una columna escrita i de sis fotografies, on es defineix la valoració general de l'obra i de les parts més singulars o més significatives de l'element catalogat, com també es fa un balanç dels desajustos documentats i l'estat de conservació actual.

Finalment, la quarta pàgina també comparteix un mateix format, que consta d'una columna escrita i de sis fotografies, on es defineix finalment amb tota la informació recopilada el tipus de protecció atorgada, juntament amb les intervencions proposades per mantenir, preservar o millorar l'estat dels elements o conjunts singulars.

Tal com s'ha esmentat anteriorment, les fitxes d'elements arquitectònics singulars i documentats presenten un format diferenciat de la resta.

La distinció més important respecte a les fitxes dels elements arquitectònics singulars recau en que aquesta fitxa consta només de dos pàgines, la primera al igual que totes presenta les dades gràfiques i d'identificació per determinar clarament l'element. En la segona pàgina, formada per tres fotografies i dos columnes escrites, es determina la descripció i la valoració general en una de les columnes, i en l'altre es concreta la protecció amb les intervencions proposades.

Per altra banda, la diferència més important respecte a les fitxes dels elements arquitectònics documentats recau en que aquesta fitxa consta només de dues pàgines,

que corresponen a la primera i l'última de les fitxes anteriors. És a dir, la primera que inclou les dades d'identificació i l'última, la valoració general i la protecció amb les intervencions proposades.

El segon grup, format pels conjunts històrics, també segueix el format d'una pàgina principal amb les dades d'identificació i una última amb la regulació de la protecció i valoració del conjunt. En aquest cas, les pàgines centrals varien en quantitat segons l'extensió del conjunt, aportant només informació gràfica, recopilant mitjançant fotografies la imatge general del conjunt i destacant aquells elements que la fan singular o destacable respecte altres àrees del municipi.

El tercer grup, engloba el patrimoni arqueològic, que a la vegada es subdivideix en àrees i elements. La organització d'aquestes fitxes és més flexible que en les anteriors ja que varia molt la informació recopilada d'un element o zona respecte una altra. La primera i l'última pàgina tal com s'observa anteriorment, segueixen el mateix format de totes les fitxes. Mentre que, les centrals, que combinen imatges i text, són les que varien en nombre i format segons la quantitat d'informació que s'ha trobat per poder-ne fer la descripció i la cronologia històrica. Aquesta s'ha extret bàsicament de l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya al municipi de Palau-solità i Plegamans, l'Inventari del Patrimoni Cultural de Palau-solità i Plegamans i de la revista Quatrepins (revista específica de la comarca).

3.3. CLASSIFICACIÓ DELS ELEMENTS

Els elements del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Palau-solità i Plegamans es classifiquen en base a:

- La tipologia de l'element
- El tipus o grau de protecció

3.3.1. Classificació segons la tipologia de l'element

La classificació en base a la tipologia de l'element és la següent:

- I. Elements arquitectònics.
 1. Edificis singulars
 2. Edificis religiosos
 3. Masies i cases rurals
 4. Edifici d'habitatges
 5. Elements singulars
 6. Elements arquitectònics a documentar
- II. Conjunts i nuclis històrics
 7. Conjunts i nuclis
- III. Àrees i elements arqueològics
 8. Àrees arqueològiques
 9. Elements arqueològics

3.3.1.1. Determinació de les diferents tipologies dels elements

Aquest Catàleg divideix el patrimoni en tres grans grups:

- I. Elements arquitectònics
- II. Conjunts i nuclis històrics
- III. Àrees i elements arqueològics

Aquesta classificació va lligada exclusivament a la naturalesa de les peces i no a altres criteris com el seu valor històric-artístic, la seva grandària o la seva titularitat (privada o pública).

I. Elements arquitectònics

El primer grup que fa referència als elements arquitectònics es subdivideix en sis categories: edificis singulars, edificis religiosos, masies i cases rurals, edificis d'habitatges, elements singulars i elements arquitectònics a documentar.

Cal destacar que aquest grup fa referència a elements concrets de caràcter arquitectònic i no a conjunts d'aquests.

Les tipologies dels elements del primer grup són les següents:

a) Edificis singulars

Inclou totes les construccions singulars d'una certa grandària i importància simbòlica dins del municipi que no es troben en cap altre grup tipològic clar, però que denoten una certa importància. Es tracta d'elements singulars amb unes característiques pròpies per raó de llur especificitat.

b) Edificis religiosos

Són els edificis dedicats al culte religiós. Tant els que es situen aïllats de tot nucli urbà com els que han estat essencials per entendre la configuració actual del municipi o els que han iniciat el desenvolupament d'un nou barri.

c) Masies i cases rurals

Són les edificacions o conjunts d'aquestes lligades històricament a activitats d'explotació agrícola, que en l'actualitat conserven el valor d'una arquitectura anònima popular. Malgrat que algunes han abandonat el seu ús original, segueixen mantenint l'ús dels seus inicis. Algunes d'aquestes masies o cases han adquirit tanta importància en el municipi que han acabat donant nom als nous barris que han ocupat les seves terres o han propiciat que el carrer o camí que els donava accés, acabés adquirint el seu apel·latiu.

d) Edifici d'habitatges

Són els edificis destinats des del seu origen a residència familiar no lligats a l'explotació de les terres. Fonamentalment són habitatges de segona residència o casa d'estiueig.

e) Elements singulars

En aquest apartat s'engloben els diferents elements singulars que no es refereixen tant a bens immobles com a mobiliari o construccions no habitables. En el cas de Palau-solità i Plegamans se'n destaquen diverses fonts que es troben allunyades dels nuclis urbans però que formen part del record, i que els seus habitants han assimilat com a pròpies. Aquestes tenen un interès particular ja que confereixen identitat al lloc creant un context i un entorn singular amb una certa importància històric-cultural, popular i ambiental.

f) Elements arquitectònics a documentar

Aquest elements no tenen cap tipologia concreta encara que fonamentalment són masies o edificis d'origen rural en sòl urbà. En molts casos han estat força maltractades però formen part de la història i la cultura d'aquest municipi, i que per tant cal deixar constància de la seva existència.

II. Conjunts i nuclis històrics

El segon grup o categoria fa referència als conjunts i nuclis històrics. S'inclou en aquest apartat els conjunts d'edificis que conformen uns espais urbans més o menys unitaris, amb un context determinat i homogeni, amb unes tipologies d'edificacions similars i unes característiques pròpies.

Aquest document fa una diferència de nomenclatura entre el conjunt i el nucli.

Un conjunt és aquell grup repetitiu d'elements amb unes característiques similars pel que fa a la tipologia, i que conformen un espai urbà relativament homogeni. Aquesta repetició d'elements s'han originat en una època determinada, seguint uns criteris compositius i tipològics, i el seu origen va en funció d'un planejament o d'un creixement en una època determinada amb unes determinades pautes i amb una disposició ordenada del parcel·lari i de la disposició de l'edificació.

Un nucli és un grup d'elements que s'han anat agregant en el temps conformant un espai urbà relativament homogeni, pel que fa a la imatge global. Aquesta agregació d'elements moltes vegades s'ha realitzat molt a llarg termini, i degut en molts casos a la posició estratègica d'un element determinat, que ha fet que aquell determinat emplaçament es convertís en un centre d'atracció cultural, religiós i econòmic; es dir un centre neuràlgic i aglutinador de gent i activitats. Aquest fet comporta a la llarga l'agregació al seu costat d'un seguit d'edificacions formant un nucli unitari.

Aquest document pretén reconèixer els diferents nuclis i conjunts del municipi de Palau, amb la voluntat de reconèixer unes determinades singularitats urbanístiques, per tal de conservar en el temps aquells criteris de creixement i de disposició dels diferents edificis. Posteriorment, el pla d'ordenació urbana municipal podrà establir una normativa urbanística o unes ordenances específiques per a cada un d'aquests conjunts o agrupacions, per tal d'harmonitzar els criteris i possibilitar la recuperació de la imatge original. Aquests criteris seran, en tot cas, estètics i compositius, com poden ser entre d'altres els de regulació de: el color, la textura, el cromatisme, la composició de les façanes, la determinació dels voladissos, el tipus de coberta, el tipus d'obertures, les seves dimensions i proporcions, etc...

En el nucli de La Sagrera, ja s'ha realitzat un document per tal de protegir, a part d'un determinades edificacions, la imatge global del conjunt, en base a una normativa estètica i compositiva, i d'utilització dels materials i de les diferents formes constructives,....

Per tant, aquest Pla Especial de Protecció i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic segueix amb els criteris establerts, de protecció i manteniment dels edificis d'aquest conjunt, pel Pla Especial de Protecció del Sector de la Parroquia de Santa Maria de Palau Solitar aprovat el 12-febrer-2002, publicat 12-abril-2002 , i publicades les normes en el DOGC el 26-novembre-2007. Per tant, per tot allò que fa referència a la regulació urbanística del conjunt s'instarà a aquest document

Per altra banda, tots els elements d'aquests conjunts històrics s'han de documentar, en el moment de demanar les llicències d'obres, tal com determina aquest document.

III. Àrees i elements arquitectònics

El tercer grup és el d'àrees o jaciments arqueològics i elements arqueològics, en el que podem distingir clarament dos subgrups, els elements concrets i les àrees arqueològiques.

Aquestes àrees arqueològiques determinen principalment una zona d'especial atenció, per tal que es prenguin unes certes mesures a l'hora de realitzar obres o certes activitat que puguin malmetre els elements que puguin haver en subsòl.

Aquest espai de protecció arqueològic s'ha determinat per tenir evidències documentades de troballes de materials, antecedents històrics o per altres indicis (memòria històrica i popular,...), que constaten l'existència de més restes arqueològics.

Aquesta àrea queda determinada per un àmbit concret que es defineix en la fitxa i en els plànols corresponents, en el que s'ha de parar especial atenció en el moment en el que es vulgui executar una obra i que impliqui moviments de terres o modificacions del sòl.

3.3.1.2. Relació d'elements segons tipologia de l'element.

Els elements que integren el Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Palau-solità i Plegamans, segons la classificació per raó de la seva tipologia, distingint els grups i les categories relacionades anteriorment, és la següent:

I. Elements arquitectònics.

1. Edificis singulars

1.01	Castell de Plegamans	BCIN
1.02	Comanda Templera de Santa Magdalena	BCIN
1.03	El Molí, la nau i la bassa	BPIM
1.04	Sindicat agrícola	BCIL
1.05	Casa Consistorial	BPIM
1.06	Bòbila de Can Duran	BPIM
1.07	Escoles de la Carrerada	BCIL

2. Edificis religiosos

2.01	Església Parroquial de Santa Maria de Palau-solità	BCIL
2.02	Antic conjunt parroquial de Plegamans	BCIL
2.03	Cementiri de Palau-solità	BCIL
2.04	Església Parroquial de Sant Genís de Plegamans	BCIL

3. Masies i cases rurals

3.01	Can Carreter (Ca l'Abundàncies)	BCIL/ BCIN (escut)
3.02	Ca l'Aiguader	BCIL
3.03	Ca n'Arimón	BCIL
3.04	Boada Vell	BPIM
3.05	Can Cerdà	BCIL
3.06	Can Cladelles	BCIL
3.07	Can Cortès	BCIL
3.08	Can Duran (masia)	BCIL
3.09	Can Falguera	BCIL/ BCIN (escut)
3.10	Can Gordi	BCIL
3.11	Can Maiol	BCIL
3.12	Can Malla	BPIM
3.13	Can Padró	BCIL
3.14	Can Ral	BCIL
3.15	Can Sors	BCIL
3.16	Can Torrents	BPIM
3.17	Masia del Forn del vidre i capella	BCIL
3.18	Hostal del Fum	BPIM
3.19	Can Boter	BPIM
3.20	Can Planes	BCIL
3.21	Can Valls	BCIL
3.22	Can Puigoriol	BCIL/ BCIN (escut)
3.23	Can Riera	BCIL
3.24	Conjunt de Can Beira	BCIL
3.25	Can Boada Nou	BPIM
3.26	Can Viejo	BPIM
3.27	Can Grau	BPIM
3.28	Can Joan Sastre	BPIM
3.29	Can Sidro	BPIM
3.30	Can Marxant	BPIM
3.31	Can Duros	BPIM
3.32	Can Puigoriol Nou	BPIM
3.33	Can Agell Vell	BPIM
3.34	Can Retxe	BPIM

4. Edifici d'habitatges

4.01	Ca l'Oromí	BCIL
4.02	Ca n'Estudis	BCIL
4.03	Can Duran (casa modernista)	BCIL
4.04	Casa Folch i jardí	BCIL (casa i jardí)
4.05	Casa Manén	BPIM
4.06	Casa Luján	BCIL
4.07	Casa Casanovas	BPIM
4.08	Casa Roig	BPIM
4.09	Casa Agell Nou	BPIM
4.10	Casa Navarro	BPIM

5. Elements singulars

5.01	Font de Sant Roc i entorn	BPIM
5.02	Font de Can Cerdà i entorn	BPIM
5.03	Font de Can Pujol i entorn	BPIM

6. Elements arquitectònics a documentar

6.01	Can Viola	EAD
6.02	Can Bisoli	EAD
6.03	Can Burguès	EAD
6.04	Can Parera	EAD
6.05	Can Patà	EAD
6.06	Can Samarruga	EAD
6.07	Can Soley	EAD
6.08	Casa Bartolomé Soler	EAD
6.09	Can Barral	EAD
6.10	Can Cinto	EAD
6.11	Can Joan (pellissa de Can Cortés)	EAD
6.12	Ca la Maria Sola	EAD
6.13	La Torreta	EAD
6.14	Casa Cebado	EAD
6.15	Can Ceferí	EAD
6.16	Can Clapés	EAD
6.17	Can Periquet (Cal Sastre)	EAD
6.18	Nau Martí	EAD
6.19	La Química (antiga fàbrica textil de "Les Pinyotes")	EAD

II. Conjunts i nuclis històrics

7. Conjunts i nuclis

7.01	Nucli de La Sagrera	BPIM / CHD
7.02	Nucli rural de Santa Magdalena	CHD
7.03	Conjunt del nucli del carrer de Dalt	CHD
7.04	Conjunt del carrer de Baix	CHD
7.05	Conjunt de les Cases Noves	CHD
7.06	Conjunt de l'antic carrer de l'Hostal	CHD

III. Àrees i elements arqueològics

8. Àrees arqueològiques

8.01	Jaciment de Can Boada Vell	APA
8.02	Jaciment Serra de Can Valls i Barranc de l'Home Mort	APA
8.03	Jaciment de la Comanda Templera	BCIN / APA
8.04	Jaciment de Can Riera	BCIL
8.05	Jaciment del Forn del Vidre	BCIL
8.06	Jaciment de Palau-solità	APA
8.07	Jaciment de la Barriada de La Sagrera / Urb. Can Jan	APA
8.08	Jaciment de La Sagrera	APA
8.09	Jaciment de la Riera de Sentmenat	APA
8.10	Jaciment de Can Clapés	APA
8.11	Jaciment de Can Gibert	APA
8.12	Jaciment de la Urbanització El Castell	APA
8.13	Jaciment de la Plaça de Jaume Balmes	APA
8.14	Jaciment de Puighebreuada	APA
8.15	Jaciment del Bosc Gran	APA
8.16	Jaciment de Can Duran	APA
8.17	Jaciment de Ca l'Arimón	APA
8.18	Jaciment de Can Burgués	APA
8.19	Jaciment Via Augusta	APA
8.20	Jaciment de Can Periquet	APA
8.21	Jaciment de Can Figueres (prop de Can Torrents)	APA
8.22	Jaciment de la Barriada de Can Falguera	APA
8.23	Jaciment de Can Planes	APA
8.24	Jaciment de Can Gordi	APA
8.25	Jaciment del nucli de La Sagrera	APA
8.26	Jaciment de l'entorn del Castell de Plegamans	APA
8.27	Jaciment de l'entorn de l'antiga Parròquia de Plegamans	APA
8.28	Jaciment de l'època medieval	APA

9. Elements arqueològics

9.01 Menhir de la Pedra Llarga

BCIL

3.3.2. Classificació segons el tipus i grau de protecció (nivells de protecció)

La classificació segons al tipus o el grau de protecció és la següent:

- Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)
- Béns catalogats del patrimoni cultural català
Béns Culturals d'Interès Local (BCIL)
- Béns restants integrats en el patrimoni cultural català.
Béns Patrimonials d'Interès Municipal (BPIM)
- Elements Arquitectònics a Documentar (EAD)
- Conjunts Històrics a Documentar (CHD)
- Àrees de Protecció Arqueològica (APA)

3.3.2.1. Determinació del grau de protecció

Aquest document gradua els diferents nivells de protecció i catalogació de manera adequada als elements d'interès, considerant si es tracta de elements individualitzats, fragments d'immobles, elements històrics o altres tipificables popularment, conjunts històrics, jaciments arqueològics, etc...

Els nivells de protecció que regula aquest Pla especial són:

a) Nivell de protecció BCIN

És el màxim nivell de protecció. Correspon als Béns Culturals d'Interès Nacional (**BCIN**), de rellevància per Catalunya i integrants del Patrimoni Cultural Català.

Aquests béns culturals corresponen als que abans s'anomenaven "*Monumentos Histórico-Artístico de Interés Nacional*" establerts a partir d'una declaració que ha de realitzar la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Per tant, aquest Pla especial incorpora en aquest nivell aquells elements que ja tenen la declaració corresponent.

Com ja s'ha esmentat anteriorment, aquest és el màxim nivell de protecció previst. Les competències sobre aquest béns corresponen de forma concurrent a l'Ajuntament i a la Generalitat de Catalunya segons determinacions de la LPCC. Les llicències municipals han de tenir un informe previ de la Comissió Territorial de Barcelona del Patrimoni Cultural (o de la Comissió de Catalunya del Patrimoni Cultural). A més a

l'entorn dels elements amb aquest nivell de protecció la Conselleria de Cultura de la Generalitat haurà de definir un Entorn de Protecció. En l'interior d'aquest les llicències urbanístiques que es concedeixen també han de disposar del vist i plau de la Comissió Territorial.

b) Nivell de protecció BCIL

Aquest nivell correspon als Béns culturals d'Interès Local (**BCIL**).

Els elements que tenen aquest nivell de protecció estan definits per la LPCC com a Béns catalogats, Aquesta Llei defineix aquest béns integrats en el Patrimoni Cultural Català com aquells que, tot i llur significació i importància, no compleixen amb les condicions pròpies dels béns culturals d'interès nacional.

Aquests béns també estan regulats per l'esmentada Llei del Patrimoni Cultural Català.

La competència, excepte pel cas d'una possible descatalogació, és estrictament municipal (en el cas dels municipis de més de cinc mil habitants com és el municipi de Palau-solità i Plegamans).

c) Nivell de protecció BPIM

Aquest nivell correspon als Béns restants integrats en el Patrimoni Cultural Català, que són els que anomenarem Béns Patrimonials d'Interès Municipal (**BPIM**).

En l'article 18 del Capítol III de la LPCC es defineix que, ultra els béns culturals d'interès nacional i els béns catalogats, formaran part també del patrimoni cultural català els béns mobles i immobles que, tot i no haver estat objecte de declaració ni de catalogació, reuneixin els valors descrits en l'article 1 de la LPCC.

La competència de catalogació i descatalogació serà estrictament municipal.

d) Nivell de protecció EAD

Aquest nivell correspon als Elements Arquitectònics a Documentar (**EAD**).

Són aquells elements dels que se n'ha de conservar el record. Són elements que per algun motiu, arquitectònic i/o històric, han estat significatius per al municipi i que no poden ser conservats per diferents causes (estat físic, estat de conservació de l'element original, afectacions urbanístiques que prevalen sobre la seva conservació,...), però dels que es considera necessari que es conservi el seu record als arxius municipals.

Per tant, són elements que es poden substituir si bé en caldrà fer un aixecament complert (plànols, fotos,...) i una memòria històrica i arquitectònica abans d'enderrocar-los.

Aquesta documentació haurà de formar part del projecte per l'obtenció de la llicència d'enderroc, i aquesta podrà determinar la conveniència de recuperar i/o mantenir algun element significatiu que formi part del bé.

e) Nivell de protecció CHD

Aquest nivell correspon als Conjunts Històrics a Documentar (**CHD**).

Són aquells conjunts que presenten un elevat grau d'uniformitat i de coherència formal per la seqüència i agrupaments en que es troben i per les característiques constructives i arquitectòniques pròpies d'un període històric que els fa veure avui com unitaris.

Són conjunts de construccions quin interès rau en la seva qualitat arquitectònica, singularitat tipològica o altres característiques específiques que les converteixen en testimonis històrics i d'una manera determinada de fer.

Les intervencions que afectin als conjunts històrics aniran dirigides a la preservació de les relacions ambientals i de referència cultural i paisatgística. Les intervencions en els conjunts precisaran de la redacció d'un Pla especial urbanístic. Alternativament podrà ser el planejament general el que en reguli una normativa urbanística que ajudi a conservar la imatge original del conjunt històric, pel que fa a les façanes, tipologia, materials, colors, determinació d'elements arquitectònics, pictòrics, escultòrics,.... En el cas de La Sagrera les intervencions es regiran pel Pla Especial vigent sens perjudici de la regulació que, com s'ha dit, pugui contenir el nou planejament general.

f) Nivell de protecció APA

Aquest nivell correspon a les Àrees de Protecció Arqueològica (**APA**).

Són aquelles restes arqueològiques que pels seus valors històrics permeten comprendre el creixement de la població, presentant uns valors històrics de molta importància en la comprensió del creixement de la població. Són igualment rellevants per raó dels seus valors paisatgístics configuradors de la imatge d'un barri o d'un lloc.

Aquestes àrees defineixen àmbits concrets en els que s'ha de parar especial atenció en el moment en el que es vulgui executar una obra i que impliqui moviments de terres o modificacions del sòl, per preveure que hi poden haver restes d'assentaments històrics. En altres casos, ja s'han realitzat algun tipus de treballa en els terrenys delimitats, fet que implica la necessitat d'un seguiment per la gran probabilitat que hi ha de trobar més restes arqueològiques.

En l'actualitat l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya de la Generalitat ja identifica moltes d'aquestes àrees i elements; i per tant el que ha fet aquest Catàleg és recollir aquests àmbits arqueològics; però en alguns casos, degut a la proximitat, la morfologia i la concordança en èpoques dels elements trobats, s'han unificat diversos àmbits per crear-ne un d'únic. Aquest els engloba definint una àrea

d'especial atenció més generosa que preserva un major àmbit que l'específicament documentat en l'actualitat.

3.3.2.2. Relació d'elements segons el grau de protecció

Els elements del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Palau-solità i Plegamans es classifiquen en base al seu grau o nivell de protecció, de la següent :

Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)

1.01	Castell de Plegamans	BCIN
1.02	Comanda Templera de Santa Magdalena	BCIN
3.01	Escut Can Carreter (Ca l'Abundàncies)	BCIN
3.09	Escut Can Falguera	BCIN
3.22	Escut Can Puigoriol	BCIN
8.03	Jaciment de la Comanda Templera (només el recinte de la comanda templera)	BCIN

Béns Culturals d'Interès Local (BCIL)

Béns catalogats del patrimoni cultural català

1.04	Sindicat agrícola	BCIL
1.07	Escoles de la Carrerada	BCIL
2.01	Església Parroquial de Santa Maria de Palau-solità	BCIL
2.02	Antic conjunt parroquial de Plegamans	BCIL
2.03	Cementiri de Palau-solità	BCIL
2.04	Església Parroquial de Sant Genís de Plegamans	BCIL
3.01	Can Carreter (Ca l'Abundàncies)	BCIL
3.02	Ca l'Aiguader	BCIL
3.03	Ca n'Arimón	BCIL
3.05	Can Cerdà	BCIL
3.06	Can Cladelles	BCIL
3.07	Can Cortès	BCIL
3.08	Can Duran (masia)	BCIL
3.09	Can Falguera	BCIL
3.10	Can Gordi	BCIL
3.11	Can Maiol	BCIL
3.13	Can Padró	BCIL
3.14	Can Ral	BCIL
3.15	Can Sors	BCIL
3.17	Masia del Forn del vidre i capella	BCIL
3.20	Can Planes	BCIL
3.21	Can Valls	BCIL
3.22	Can Puigoriol	BCIL

3.23	Can Riera	BCIL
3.24	Conjunt de Can Beira	BCIL
4.01	Ca l'Oromí	BCIL
4.02	Ca n'Estudis	BCIL
4.03	Can Duran (casa modernista)	BCIL
4.04	Casa Folch i jardí	BCIL (casa i jardí)
4.06	Casa Luján	BCIL
8.04	Jaciment de Can Riera	BCIL
8.05	Jaciment del Forn del Vidre	BCIL
9.01	Menhir de la Pedra Llarga	BCIL

Béns Patrimonials d'Interès Municipal (BPIM)

Béns restants integrats en el patrimoni cultural català

1.03	El Molí, la nau i la bassa	BPIM
1.05	Casa Consistorial	BPIM
1.06	Bòbila de Can Duran	BPIM
3.04	Boada Vell	BPIM
3.12	Can Malla	BPIM
3.16	Can Torrents	BPIM
3.18	Hostal del Fum	BPIM
3.19	Can Boter	BPIM
3.25	Can Boada Nou	BPIM
3.26	Can Viejo	BPIM
3.27	Can Grau	BPIM
3.28	Can Joan Sastre	BPIM
3.29	Can Sidro	BPIM
3.30	Can Marxant	BPIM
3.31	Can Duros	BPIM
3.32	Can Puigoriol Nou	BPIM
3.33	Can Agell Vell	BPIM
3.34	Can Retxe	BPIM
4.05	Casa Manén	BPIM
4.07	Casa Casanovas	BPIM
4.08	Casa Roig	BPIM
4.09	Casa Agell Nou	BPIM
4.10	Casa Navarro	BPIM
5.01	Font de Sant Roc i entorn	BPIM
5.02	Font de Can Cerdà i entorn	BPIM
5.03	Font de Can Pujol i entorn	BPIM
7.01	Nucli de La Sagrera (cases protegides del conjunt)	BPIM

Elements Arquitectònics a Documentar (EAD)

6.01	Can Viola	EAD
6.02	Can Bisoli	EAD
6.03	Can Burguès	EAD
6.04	Can Parera	EAD
6.05	Can Patà	EAD
6.06	Can Samarruga	EAD
6.07	Can Soley	EAD
6.08	Casa Bartolomé Soler	EAD
6.09	Can Barral	EAD
6.10	Can Cinto	EAD
6.11	Can Joan (pellissa de Can Cortés)	EAD
6.12	Ca la Maria Sola	EAD
6.13	La Torreta	EAD
6.14	Casa Cebado	EAD
6.15	Can Ceferí	EAD
6.16	Can Clapés	EAD
6.17	Can Periquet (Cal Sastre)	EAD
6.18	Nau Martí	EAD
6.19	La Química (antiga fàbrica textil de "Les Pinyotes")	EAD

Conjunts Històrics a Documentar (CHD)

7.01	Nucli de La Sagrera	CHD
7.02	Nucli rural de Santa Magdalena	CHD
7.03	Conjunt del nucli del carrer de Dalt	CHD
7.04	Conjunt del carrer de Baix	CHD
7.05	Conjunt de les Cases Noves	CHD
7.06	Conjunt de l'antic carrer de l'Hostal	CHD

Àrees de Protecció Arqueològica (APA)

8.01	Jaciment de Can Boada Vell	APA
8.02	Jaciment Serra de Can Valls i Barranc de l'Home Mort	APA
8.03	Jaciment de la Comanda Templera (àmbit que no forma part del recinte de la Comanda Templera)	APA
8.06	Jaciment de Palau-solità	APA
8.07	Jaciment de la Barriada de La Sagrera / Urb. Can Jan	APA
8.08	Jaciment de La Sagrera	APA
8.09	Jaciment de la Riera de Sentmenat	APA
8.10	Jaciment de Can Clapés	APA
8.11	Jaciment de Can Gibert	APA
8.12	Jaciment de la Urbanització El Castell	APA
8.13	Jaciment de la Plaça de Jaume Balmes	APA

8.14	Jaciment de Puighebreuada	APA
8.15	Jaciment del Bosc Gran	APA
8.16	Jaciment de Can Duran	APA
8.17	Jaciment de Ca l'Arimón	APA
8.18	Jaciment de Can Burgués	APA
8.19	Jaciment Via Augusta	APA
8.20	Jaciment de Can Periquet	APA
8.21	Jaciment de Can Figueres (prop de Can Torrents)	APA
8.22	Jaciment de la Barriada de Can Falguera	APA
8.23	Jaciment de Can Planes	APA
8.24	Jaciment de Can Gordi	APA
8.25	Jaciment del nucli de La Sagrera	APA
8.26	Jaciment de l'entorn del Castell de Plegamans	APA
8.27	Jaciment de l'entorn de l'antiga Parròquia de Plegamans	APA
8.28	Jaciment de l'època medieval	APA

3.4. TIPUS D'INTERVENCIÓ O FORMES D'ACTUACIÓ

Aquest Catàleg i Pla Especial regula les formes d'actuació sobre els elements en la situació de protecció dels elements catalogats, les condicions d'aquestes actuacions, i el control sobre l'adequació de les operacions en els entorns definits dels elements.

La finalitat d'aquestes normes és preservar els valors físics pels quals aquests elements són objecte de catalogació i permetre, al mateix temps, aquelles actuacions que no malmetin aquests valors físics.

Les actuacions permeses són regulades mitjançant aquestes normes.

No obstant això, s'hauran de considerar sens perjudici dels informes que emeti la Direcció General del Patrimoni Artístic durant els tràmits de l'obligatòria aprovació prèvia per part d'aquell òrgan a l'hora de concedir llicències d'obres referents als Monuments declarats i incoats i els seus entorns definits en aquest Pla Especial.

3.4.1. Classificació de les formes d'actuació

Les formes d'actuació són les diverses maneres d'actuar en els elements catalogats; es a dir, els diversos tipus d'obra que es regulen en les diferents categories i elements inclosos en el catàleg, i es classifiquen de la següent manera:

- Manteniment
- Consolidació
- Conservació
- Restauració
- Reforma
- Rehabilitació
- Reestructuració
- Ampliació
- Modernització
- Addició
- Enderroc
- Reconstrucció
- Substitució

El concepte de cada una d'aquest consta regulat a la normativa urbanística del present Pla Especial.

3.4.2. Determinació de les formes d'actuació

Aquestes diverses formes d'actuació es defineixen de la següent manera:

a) Manteniment

És tota obra que té per objecte mantenir els edificis o elements catalogats en correctes condicions de funcionalitat, salubritat i ornat, sense alterar la seva estructura i distribució ni ocultar o modificar valors constructius o morfològics; es a dir que, aquesta iniciativa no suposarà en cap moment l'alteració dels valors de l'element.

b) Consolidació

Es tota obra o iniciativa de construcció que contribueix a esmenar i reformar les parts de l'element que es considerin com a punts dèbils, per on puguin perillar la seva durabilitat; es a dir, es aquella iniciativa encaminada a fer més sòlides les parts de l'àrea de protecció o els elements de què es componen, i que sigui capaç de contribuir a la seva durabilitat.

Tenen per objecte consolidar, reforçar o substituir elements deteriorats per tal d'assegurar l'estabilitat de l'edifici i el manteniment de les seves condicions bàsiques d'ús, amb possibles modificacions menors de la seva estructura i distribució.

Aquestes iniciatives no podran suposar cap alteració dels valors de l'element, i com a mínim hauran de garantir l'estabilitat estructural i l'estanqueïtat dels agents, tant exteriors com interiors.

c) Conservació

És tota iniciativa de construcció que tendeix a impedir la degradació de l'estat original de l'element sense perjudici de considerar la seva evolució al llarg del temps, i amb cura per prolongar-li la vida sense alternar-ne les característiques. La conservació no suposarà cap modificació de les qualitats de l'element.

Aquestes obres de conservació o també reparació, són aquelles que tenen per finalitat reposar, arreglar, reforçar,... els elements de l'edifici que es troben en mal estat.

d) Restauració

Es tota iniciativa de construcció que té la finalitat de tornar a l'element la fisonomia formal, material i cromàtica que tenia originàriament, sense perjudici de considerar la seva evolució al llarg de la història.

Aquestes actuacions han de preservar la memòria arquitectònica o arqueològica del l'element. No es consideraran dins d'aquest concepte les actuacions que no tinguin el suport de l'anàlisi de testimonis gràfics i/o documentals de les parts a restaurar.

Tenen per objecte la restitució d'un edifici existent o part del mateix a les seves condicions o estat original, comprenen a més obres de consolidació o demolició parcial justificades per la restauració.

Aquesta iniciativa englobarà les obres necessàries i imprescindibles per assegurar la conservació de l'element, el seu bon ús, l'estètica i l'habitabilitat de l'edifici.

e) Reforma, rehabilitació i reestructuració

És tota iniciativa constructiva destinada a modificar les parts de l'àrea de protecció o els elements de què es componen i les seves relacions, per donar-los una nova forma, disposició o condició especial, amb l'intent de contribuir a la seva millora sense que es malmetin els valors que se'ls hi ha reconegut. Inclou canvis estructurals, compositius, formals de color, i tota acció encaminada a aconseguir unes millors condicions higièniques i de confort.

Són obres de rehabilitació quan es millorin les condicions d'habitabilitat d'un edifici o d'una part, mitjançant la substitució o modernització de les seves instal·lacions, inclosa la redistribució del seu espai interior, tot mantenint les seves característiques morfològiques.

Són les obres que fan compatible la conservació de les característiques tipològiques de l'edifici amb el seu ús (transformat o no).

Són obres de reestructuració quan afecten als elements estructurals de l'edifici causant variacions a la seva morfologia. Es considera reestructuració total quan l'obra afecta al conjunt de l'edifici, inclòs el buidat interior del mateix, i parcialment quan l'obra es realitza sobre parts dels locals o plantes de l'edifici, quan afectant al seu conjunt, no arriba a suposar la destrucció total del seu interior.

f) Ampliació

Es tota iniciativa de construcció que té per finalitat d'augmentar, totalment o parcialment, la superfície o volum de l'element, es a dir de donar una major extensió a alguna de les parts de l'àrea de protecció a aixecar alguna edificació de nova planta, amb la finalitat que aquesta acció ajudi a protegir els valors reconeguts. L'ampliació no suposarà cap modificació dels valors de l'element reconeguts.

Aquesta possible ampliació podrà no tenir cap restricció, sempre que suposi els valors reconeguts, o estarà limitada només a construccions annexes a l'original, o no podrà modificar-se la coberta, o no es sobrepassarà una alçada determinada,... es a dir segons el cas.

g) Modernització

Milloren les condicions d'habitabilitat d'un edifici o d'una part dels seus locals, mitjançant la substitució o modernització de les seves instal·lacions i inclús la redistribució del seu espai interior, tot mantenint les seves característiques morfològiques.

h) Addició

Es tota iniciativa de construcció que té la finalitat d'augmentar la superfície o el volum de l'element a base de sobreposar-hi una o diverses plantes. L'addició no suposarà cap deteriorament dels valors reconeguts de l'element.

i) Enderroc

S'entén per tota iniciativa destinada a desfer o demolir parts de l'àrea de protecció o elements de què es compona cada una d'aquestes, per contribuir a que les parts o els elements recobrin la seva estructura, forma o funció original a conseqüència de la seva evolució històrica, sense que aquesta acció malmeti la resta de parts o elements, els valors reconeguts.

j) Reconstrucció

S'entén per reconstrucció aquelles obres que tenen per objecte la reposició, total o parcial, d'un element preexistent al mateix lloc reproduint les seves característiques morfològiques a partir de parts originals.

k) Substitució

És tota iniciativa de construcció que té la finalitat d'edificar un edifici nou previ enderroc d'un altre existent. Prèviament es procedirà a la documentació exhaustiva de l'element en què s'actua.